

Hr P. Ervasts teosofiska föredrag i Stockholm.

I Dag. Nyb, läses följande referat af det föredrag om det allmänna broderskapet, som hr Ervast i söndags höll i Vetenskapsakademien i Stockholm:

Talaren framhöll till en början att människorna alltjämt sedan Kristi tid kämpat för att söka förverkliga det främsta af alla bud : broderskap, broderskärlek. Han talade först om den kristna kyrkans sätt att realisera denna idé. Den har i alla tider predikat kärlek till medmänniskorna och medkänsla för de lidande. Men hur skall en lära som tolkat Kristi ord så att endast en del af mänskligheten efter döden kommer i åtnjutande af himmelsk salighet, medan den andra försmäktar i evigt mörker — hur skall en sådan lära kunna förverkliga eller ens väcka tro på den allmänna broderskapsidéen ?

Talaren vidrörde så socialisternas försök att lösa denna idé. Deras sträfvan går ut på att utplåna den yttre skillnaden mellan människor genom att fördela kapitalet, så att fattigdom och rikedom skulle bli främmande begrepp. Ingen lyx, intet öfverflöd å ena sidan, ingen skriande nöd å den andra. De hade dock glömt att räkna med den andliga olikheten mellan människor, som gör det omöjligt att nu förverkliga detta ideal. Denna rörelse hade dock på .senare tider förverkat rättän kände människors sympatier därigenom att den som kallar sig frihetens benérförare själf förgripit sig på den personliga friheten och användt medel som ej alltid vore dikterade af tanken på det allmänna bästa.

Talaren berörde så i några ord skiljandet mellan det nuvarande Universella broderskapet och Teosofiska samfundet, hvilket senare har mrs Annie Besant till sin president. Den

teosofiska rörelsen hade blifvit så omfattande, och andra omständigheter spelade in, som gjorde att en del teosofier, i synnerhet i Amerika, år 1890 bröto sig ut och under ledning af mr Judge sammanslöto sig till det samfund som nu kallas Universella broderskapet och hvars ledare är Catherine Tingley. Han beskref Universella broderskapets vackra försök att på Point Loma förverkliga broderskapets tanke. De ville utbreda teosofiens läror gratis, men som intet arbete kan utföras gratis af andra än ekonomiskt oberoende människor, vore detta samfund hufvudsakligen en sammanslutning af sådana.

Talaren uppehöll sig härefter vid den rörelse eller trosbekännelse som efter dess stiftelse kallar sig den Tolstoiska. Med verklig rörelse beskref han hur dessa människor, som, enligt Tolstois förebild, offra allt: hem, familj och pengar, lefva sitt lif uteslutande för att lindra sina medmänniskors nöd och lidanden. Tolstoi är den ädlaste af socialister, likasom den största af skriftställare. Dock har han, i synnerhet på senare tider, tagit afstånd från allt hvad mysticism och öfversinnlighet heter, och, om han ej direkt förnekar ett lif efter detta, tror han ej heller på det och kan därför ej i djupaste mening sägas förverkliga Kristi bud om broderskap. Det är nämligen ej blott i våra handlingar i det praktiska lifvet vi skola göra detta — ”människan lefver ej allenast af bröd” — utan än mer i det andliga lifvet, i våra tankar och känslor både på det fysiska och det andliga planet. Mot detta högsta mål skola vi oafslåligt sträfvä. Då först kunna vi kalla oss verkliga teosofier, och då först skola vi i en lyckligare, ljusare framtid lära oss fullt förstå innebörden af Kristi ord: Frid på jorden och människorna en god vilja.